

Gert Normann Andersen foran skibet "Vina" tilhørende JD Contractor. Det har ofte været dette skib, der er blevet anvendt ved Sea War Museums togter. Arkivfoto: Knud Jakobsen

Museum inviteret med i sprængfarligt forskningsprojekt

Efterladt ammunition på havbunden kan være et problem - et nyt forskningsprojekt skal kortlægge og risikovurdere krigsmateriel i havet

SAMFUND

Benny Gade
gade@folkebladetlemvig.dk

THYBORØN: Sea War Museum i Thyborøn samt JD Contractor i Holstebro skal deltage i et nyt forskningsprojekt i samarbejde med Aarhus Universitet. Projektet går ud på at indsamle og udbrede viden om vrage og ammunition i Nordsøen samt lave risikovurderinger og protokoller til håndtering af krigsmateriel i havet.

Projektet er et internationalt forskningsprojekt under titlen North Sea Wrecks. EU finansierer projektet, der samler forskningsinstitutioner rundt om hele Nordsøen. Foruden Danmark deltager forskere fra Tyskland, Holland og Belgien.

I Danmark er det Seislab

Aarhus, der er en afdeling på Institut for Geoscience på Aarhus Universitet, der har indgået samarbejdsaftalen om et forskningstogt i samarbejde med Sea War Museum og JD Contractor, der i forvejen har en unik viden og erfaring med at undersøge vrage i Nordsøen fra både første og anden verdenskrig. Det er denne ekspertise, som forskningsinstitutionerne ønsker at gøre brug af.

Anlægsprojekter

- EU har bevilget fire millioner euro til projektet. De bruges hovedsageligt af universiteterne, men vi ved, hvor ammunitionen ligger, siger Gert Normann Andersen, Sea War Museum.

Adjunkt Katrine Juul Andresen, der er leder af den danske del af projektet, oplyser, at projektet skal opbygge et

værktøj, der kan bruges til at lave risikovurderinger forud for f.eks. nye anlægsprojekter i Nordsøen.

- Vi sejler i maj/juni ud og undersøger to vrage nærmere, men der ud over sejler tre andre forskningsinstitutioner fra Tyskland, Holland og Belgien også ud. Dermed får vi i alt otte-ti vrage i databasen, siger Katrine Juul Andresen.

Gert Normann Andersen og Sea War Museum råder over en stor database over danske vrage, så derfor har han været med til at udvælge de to skibe i dansk farvand, der skal undersøges nærmere.

- Den ene er en ubåd ved Blåvand, hvor der er meget ammunition i, men hvor sprængstoffet ligger frit på bunden. Og så skal vi ud til et tysk krigsskib fra Jyllands-slaget, der ligger ud for Thor-

sminde, og som også er fyldt med sprængstof, oplyser han.

Nål i høstakken

Der ligger dog mange andre vrage med ammunition i Nordsøen, og Katrine Juul Andresen ved godt, at de nye undersøgelser blot vil virke som en nål i en høstak.

- Men der er ingen, der kommer til at kortlægge alt i denne forbindelse, men undersøgelserne vil give nogle konkrete data, der ikke er indsamlet før og som kan indgå i de kommende risikovurderinger, siger hun.

I forbindelse med undersøgelserne vil der blandt andet blive indsamlet sedimentprøver i et forsøg på at spore eventuelle giftstoffer fra ammunitionen.

Ud over Aarhus Universitet deltager også German Maritime Museum, Alfred-

Vi sejler i maj/juni ud og undersøger to vrage nærmere, men der ud over sejler tre andre forskningsinstitutioner fra Tyskland, Holland og Belgien også ud. Dermed får vi i alt otte-ti vrage i databasen.

KATRINE JUUL ANDRESEN

Wegener Institute (AWI) Bremerhaven, Christian-Albrechts University (CAU) of Kiel, Flanders Marine Institute (VLIZ) Oostende, Maritime Institute Willem Barrentsz (MIWB) Terschelling, EGEOS Kiel, Forsvarets Forskningsinstitut Oslo og Periplus Amsterdam i samarbejdet.

Sea War Museum Jutland har indtil videre bidraget med oplysninger om og 3D-modeller af vrage i Nordsøen,

som SeisLab Aarhus vil foretage yderligere undersøgelser ved. Det skal blandt andet afklare, hvordan geologien og processer i sedimenterne under havbunden påvirker de risici, som vrage og ammunition udgør. Fra skib foretages geofysiske målinger, og dykkere skal indsamle prøver fra vrage og opsætte måleudstyr.

Projektet fortsætter frem til oktober 2022.